

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 1 października 2016 r.

DP.I.02200.180.2016.TŻ
dot. DP-WL-0231-10/2016/ES/JG

Pan
Sebastian Chwałek
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo nr DP-WL-0231-10/2016/ES/JG z dnia 30 września 2016 r. dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw, uprzejmie informuję, że do przekazanej regulacji zgłaszam następującą uwagę:

1. Uwagi ogólne

- a) w zależności od rodzaju służby zastosowano negatywne albo pozytywne wyliczenie przepisów Kodeksu pracy, które do tych służb miałyby znaleźć zastosowanie (np. w zmianach ustawy o Policji, w proponowanym brzmieniu art. 71a ust. 5 wyliczono przepisy Kodeksu pracy, które nie będą odpowiednio stosowane, zaś w przypadku ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, w zaproponowanym brzmieniu art. 52a ust. 3 wyliczono wybrane przepisy Kodeksu pracy, które znajdują zastosowanie w przypadku tych służb) – wydaje się, że w celu ujednoczenia zakresów i sposobu objęcia ochroną funkcjonariuszy służb objętych projektowaną ustawą należałoby zastosować jeden rodzaj wyliczenia, przy czym wskazane byłoby wyliczenie negatywne, a więc objęcie funkcjonariuszy stosowaniem przepisów prawa pracy co do zasady, z wyłączeniem tych przepisów, które są nie do pogodzenia z istotą i charakterem pełnienia poszczególnych rodzajów służby; takie rozwiązanie odpowiadałoby także art. 2 ust. 2 dyrektywy Rady z dnia 12 czerwca 1989 r. *w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy* (Dz. U. UE L 183 z 29.6.1989, str. 1–8, polskie wydanie specjalne: rozdział 5, tom 1 str. 349 – 357, z późn. zm.), zgodnie z którym dyrektywa nie ma zastosowania do specyficznej działalności publicznej lub społecznej (np. Policji) tam gdzie istniałaby sprzeczność interesów, jednak w tych przypadkach bezpieczeństwo i higiena pracy powinny być zapewnione w sposób możliwie jak najszerzy, z uwzględnieniem zasad i celów tej dyrektywy;
- b) niezrozumiałą jest zakres wyłączeń stosowania przepisów Kodeksu pracy w zależności od rodzaju służby – Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie znając specyfiki służb nie może ocenić zasadności tych wyłączeń, jednak wydaje się, że z uwagi

na istotne różnice pomiędzy wyłączeniami dotyczącymi poszczególnych służb, zakres wyłączeń wymaga ponownej, wnikliwej analizy;

- c) w zakresie badań profilaktycznych funkcjonariuszy, w zależności od rodzaju służby zaproponowano częściowe wykorzystanie przepisów Kodeksu pracy w połączeniu z przepisami projektowanej ustawy oraz aktów wykonawczych, które miałyby zostać wydane na podstawie upoważnień zawartych w projektowanej ustawie – co spowodowało przemieszanie przepisów zawartych w różnych aktach prawnych w celu stworzenia regulacji dotyczącej badań profilaktycznych; badania profilaktyczne stanowią istotny element ochrony zdrowia i bezpieczeństwa funkcjonariuszy, zaś w zaproponowanym brzmieniu przepisów trudno ocenić wzajemne relacje zakresów i sposobu przeprowadzania badań oraz samą spójność norm prawnych tworzonych na podstawie wybranych jednostek redakcyjnych przepisów Kodeksu pracy w połączeniu z przepisami projektowanej ustawy oraz przyszłych aktów wykonawczych;
- d) należy zwrócić uwagę, że przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy zawarte w Kodeksie pracy znajdują się także poza działem dziesiątym tego Kodeksu, a ich odpowiednie stosowanie w odniesieniu do funkcjonariuszy może mieć istotne znaczenie, jak np. w przypadku art. 176 Kodeksu pracy chroniącego kobiety w ciąży oraz karmiące dziecko piersią przed wykonywaniem prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia lub mogących mieć niekorzystny wpływ na zdrowie, przebieg ciąży lub karmienie dziecka piersią;
- e) w projektowanej ustawie nie przewidziano sankcji w przypadku niewywiązania się osoby odpowiedzialnej za stan bezpieczeństwa i higieny służby z obowiązku zapewnienia odpowiednich jej warunków – należy zwrócić uwagę, że w przypadku naruszenia tego obowiązku przez pracodawcę ponosi on odpowiedzialność karną za wykroczenia (art. 283 Kodeksu pracy) oraz za przestępstwa (art. 220 Kodeksu karnego), co stanowi niejako gwarancję wypełnienia przez pracodawcę jego obowiązków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, natomiast w przypadku osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i higienę służby nie będzie możliwe zastosowanie przepisów karnych dotyczących pracodawcy w drodze analogii.

2. Uwagi szczegółowe

- a) nieuzasadnione jest wyłączenie odpowiedniego stosowania art. 226 Kodeksu pracy w proponowanym brzmieniu art. 71a ust. 5 ustawy o Policji, dotyczącego oceny i dokumentacji ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą, stosowania niezbędnych środków profilaktycznych zmniejszających ryzyko oraz informowania pracowników o ryzyku zawodowym i zasadach ochrony przed nim – wydaje się, że szczególnie w przypadku wykonywania służby istotowo związanej z różnymi rodzajami ryzyka, kwestie objęte tym przepisem są bardzo istotne dla jej bezpiecznego wykonywania;
- b) w proponowanym brzmieniu art. 52a ust. 1-3 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu oraz art. 56a ust. 1-3 ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym rozdzielono jednostki redakcyjne art. 207 Kodeksu pracy między szefów służb oraz kierowników jednostek organizacyjnych służb przez co doprowadzono do sytuacji, w której szefowie służb ponoszą odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny służby, nie będąc zobowiązanymi do podejmowania działań w celu zapewnienia funkcjonariuszom bezpiecznych i higienicznych warunków służby, zaś kierownicy

jednostek organizacyjnych będąc zobowiązanymi do podejmowania odpowiednich działań nie ponoszą odpowiedzialności z tytułu ich niepodjęcia – należałoby wprowadzić zmiany w projektowanej ustawie tak, by osoby odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa i higieny służby były także zobowiązane do zapewnienia bezpieczeństwa i higieny służby;

- c) wątpliwości budzi rozbieżność w zakresie wyłączenia stosowania art. 237⁸ w przypadku np. Policji i Straży Granicznej, gdzie w przypadku Policji utrzymano obowiązujące § 2 dotyczącego własności środków ochrony indywidualnej i odzieży roboczej używanych przez pracowników zaś w przypadku Straży Granicznej wyłączono stosowanie całego artykułu;
- d) niejasny jest zakres stosowania przepisów Kodeksu pracy w odniesieniu do badań wstępnych funkcjonariuszy Policji (art. 71a ust. 5) w związku z wyłączeniem stosowania art. 229 § 1 i 8 Kodeksu pracy przy jednoczesnym utrzymaniu odpowiedniego stosowania art. 229 §1¹ i 1² (powinny chyba być wyłączone); podobne wątpliwości co do spójności norm prawnych dotyczących badań profilaktycznych budzi wybiórcze stosowanie niektórych paragrafów art. 229 Kodeksu pracy w przypadku Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Z uwagi na istnienie wielu wątpliwości odnośnie spójności przepisów zmienianych ustaw dotyczących poszczególnych służb po znowelizowaniu ich projektowaną ustawą oraz wątpliwości co do zakresu uzasadnionego, niezbędnego ograniczenia ochrony bezpieczeństwa i higieny służby funkcjonariuszy z uwagi na specyfikę służby, zastrzegam sobie możliwość zgłaszania dalszych istotnych uwag na kolejnych etapach prac nad projektowaną ustawą.

Z poważaniem
MINISTER
z up.
Stanisław Gmoch
SEKRETARZ STANU